
EKOLOGI BREZ MEJA

**PRIROČNIK ZA
ORGANIZATORJE
IZMENJAV
OBLAČIL**

november 2019

ZAKAJ MENJATI OBLAČILA?

Tekstilna industrija je druga največja onesnaževalka našega planeta.

Oblačila iz druge roke postajajo vse bolj popularna, ne samo za zaprisežene okoljevarstvenike, ampak tudi za tiste, ki bi radi običajne stvari počeli malo drugače in zraven še privarčevali. Z menjavo oblačil in odklanjanjem nezmerne nakupovanja cenениh oblačil sporočamo svoji okolici, da je čas za spremembe naših potrošniških navad.

Ste že slišali, da so nova oblačila prepojena z raznovrstnimi kemikalijami, ki se nahajajo v barvah ali pa so dodana zato, da se oblačila pri dolgem transportu iz azijskih dežel do nas ne pomečkajo ali kako drugače poškodujejo?

Če oblačil pred prvim nošenjem temeljito ne operemo, bo velik del teh kemikalij prešel iz tkanine skozi kožo v naše telo. Oblačila iz druge roke so torej bolj prijazna do našega telesa, saj je za "dekontaminacijo" poskrbel že prvotni lastnik.

Dogodki, na katerih se menjavajo oblačila, so vedno zanimivi, saj se zbere množica zelo različnih ljudi in je zato tudi odlična priložnost za druženje in spoznavanje.

KJE ZAČETI?

In kaj potrebujemo za organizacijo izmenjave?

Prostor

Prostor naj bo dovolj velik, da se bodo ljudje lahko prosto gibal in dovolj osvetljen, da si lahko oblačila dobro ogledajo. Oblačila lahko razprostremo po večjih mizah ali si omislimo stojala za oblačila in obešalnike. Med mizami moramo zagotoviti dovolj širok in prost prehod za obiskovalce.

Pripomočki

- Mize in stojala za oblačila.
- Improvizirana garderoba - tukaj pustimo prosto pot ustvarjalnim zamislim. Odvisno od prostora, ampak večinoma zadostuje nekaj vrvi in par rjuh.
- Garderobni prostor opremimo tudi z ogledalom (če je to mogoče).
- Napisi na mizah, da bo jasno vidno, koliko točk so vredna oblačila na mizi in za orientacijo po prostoru.
- Pisala in vstopni kartončki morajo biti na voljo prostovoljcem pri sprejemni mizi. Priporočamo enostavne kartončke (lahko uporabite tudi stare plakete ali plakate – ni potrebno uporabljati novega papirja). Nanj napišite ime dogodka, organizatorja in datum. Vsak obiskovalec prejme tak kartonček, prostovoljec pa nanj napiše število prejetih točk. Obiskovalec ob odhodu ta kartonček spet pokaže, prostovoljec preveri ali nabrana oblačila ustrezajo seštevku točk.

KAJ POTREBUJEMO

- Dobro voljo in ščepec organizacijskih sposobnosti.
- Primeren prostor.
- Nekaj parov rok za pomoč.
- Trobilo, ki bo razglašalo novico o dogodku na vse strani.
- Pripomočke.

KJE ZAČETI?

In kaj potrebujemo za organizacijo izmenjave?

Oglaševanje

Brez obiskovalcev še tako lep prostor, velika izbira oblačil in zavzetost prostovoljcev ne bodo imeli učinka. Za obveščanje je potrebno poskrbeti vsaj 14 dni pred dogodkom. Tako bodo imeli obiskovalci čas, da preverijo svojo garderobo ter izberejo in operejo oblačila, ki bi jih želeli zamenjati. Uporabite čim več različnih komunikacijskih poti. Od objav na Facebooku, spletnih portalih, ki napovedujejo dogodke (**Manj je več**), s plakati, na lokalnem radiu ali v lokalnem časopisu.

Ekipa

Pred samim dogodkom je potreben nabor prostovoljcev in predhodno temeljito informiranje. To informiranje naj vključuje tako osnovno vedenje o tem, zakaj to počnemo – vezano na okoljsko problematiko (tekstilna industrija kot velik onesnaževalec okolja, potrošnik naravnih virov), pretirano potrošništvo ... Nato pa jih je potrebno seznaniti s tem, kako dogodek poteka, kakšna so pravila pri sprejemu oblačil, se z njimi pogovoriti in praktično pokazati, kakšni standardi naj veljajo (te stvari so včasih precej subjektivne in je zato potrebno določiti neke osnovne principe, od katerih ne odstopamo). Ko imamo dobro informirano in utečeno ekipo prostovoljcev, lahko potem nove posameznike, ki se vključujejo v ekipo, izobražujemo sprti in ni več potrebnih posebnih izobraževanj.

60%

RAST POTROŠNJE

Potrošniki danes kupimo za 60 % več oblačil kot pred 15 leti.

811%

RAST ODPADKOV

Količina tekstilnih odpadkov se je med 1960 in 2015 povečala za 811 %.

ORGANIZACIJA DELA

Brez muje se še čevelj iz druge roke ne obuje!

Poleg organizatorja in komunikatorja, ki bosta poskrbela za vse aktivnosti pred dogodkom in za pravočasno in intenzivno obveščanje, potrebujete še prostovoljce, ki bodo oblačila sprejemali in pregledovali, razporedili po mizah in/ali obešalnikih, skrbeli za red in pomagali obiskovalcem z informacijami.

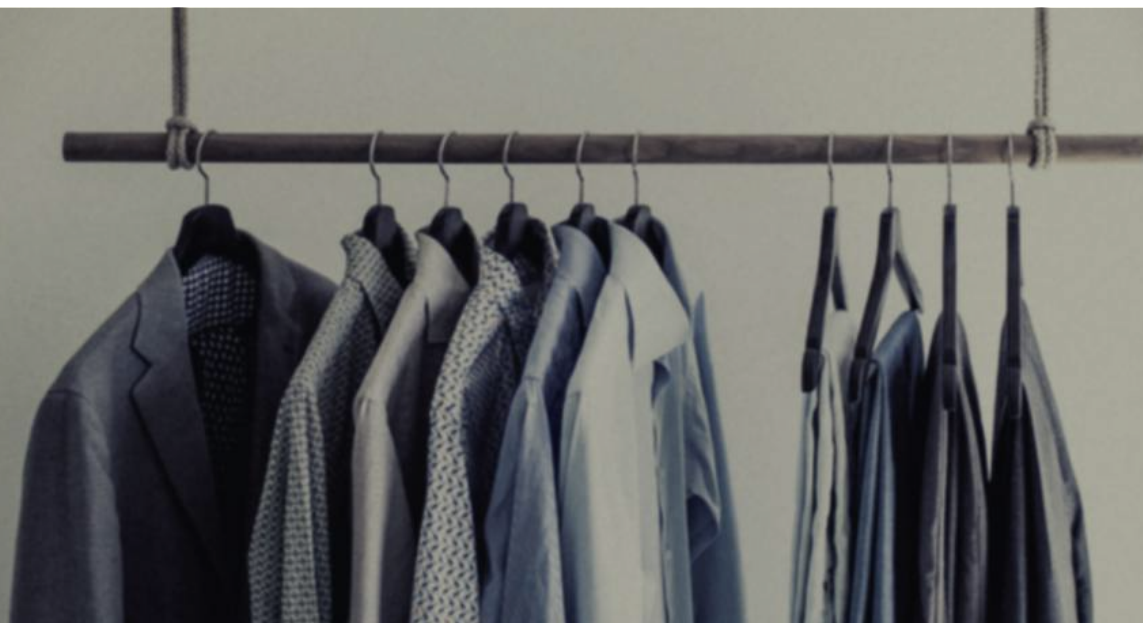
Zaželeno je, da so organizatorji/prostovoljci oblečeni enotno (npr. majica z napisom), da bodo obiskovalci že na pogled videli, kdo je organizator in na koga se lahko obrnejo, če rabijo pomoč.

Časovni okvir

Za dogodek sta namenjeni dve uri, organizatorji in prostovoljci pa potrebujejo še čas za pripravo prostora in pospravljanje po dogodku.

Kaj menjamo in koliko?

Menjajo se lahko ženska in moška oblačila, modni dodatki, hišni tekstil (prti, rjuhe ...).Vsak lahko odda največ 10 kosov (ne glede na velikost). Vse mora biti čisto in nepoškodovano. Neprimerne kose se prijazno, a odločno zavrne.

ORGANIZACIJA DELA

Brez muje se še čevelj iz druge roke ne obuje!

Pravila

Vnaprej določen sistem pravil nam pomaga, da se izognemo morebitnim nesporazumom in slabi volji. Priporočamo, da so osnovna pravila sestavni del povabila k obisku dogodka, v celoti pa naj bodo na voljo v natisnjeni verziji na vidnem mestu na dogodku samem. Še posebej se to nanaša na sistem točkovanja posameznih vrst oblačil in kriterije za prevzem oz. zavrnitev neustreznih kosov.

Primer:

- Na izmenjavo lahko prinesete do 10 čistih in lepo ohranjenih kosov oblačil, obutve ali modnih dodatkov. Prinešenim kosom določimo točke, ki jih zabeležimo na poseben listič. Na dogodku si lahko izberete stvari v vrednosti teh točk, izbrane stvari pa ob odhodu pokažete na sprejemnici skupaj z listkom. Morebitne neizkoriščene točke se ne prenesejo na naslednjo izmenjavo oblačil.
- Oblačila, namenjena izmenjavi, naj bodo čista in lepo ohranjena, nepoškodovana (brez lukenj, pack, manjkajočih gumbov ali pokvarjenih zadrg). Obiskovalce naprošamo, da prinesejo sezoni primerna oblačila – v pomladanskih in poletnih mesecih ne bomo sprejemali zimskih oblačil, pozimi pa ne kopalk in sandal in drugih izrazito poletnih kosov oblačil. Organizatorji dogodka si pridružujemo pravico, da na sprejemnici vse stvari, ki ne bodo ustrezale navedenim standardom, ne uvrstimo na izmenjavo in jih vrnemo obiskovalcu.
- Na dogodku bodite pozorni na svoje osebne stvari (tudi na oblačila, ki jih ne želite menjati) in jih ne puščajte brez svoje vednosti, saj organizatorji za njih ne odgovarjamo.

ORGANIZACIJA DELA

Brez muje se še čevelj iz druge roke ne obuje!

Sistem vrednotenja/točkovanja

1 točka: nogavice, kopalke, majica z naramnicami, majica s kratkimi rokavi, majica z dolgimi rokavi, pižama, modni dodatki, par čevljev

2 točki: srajca, hlače, krilo, obleka, pulover, jopica, trenirka, jakna ali suknjič

3 točke: ženski kostim, moška obleka, priložnostna svečana oblačila, jakna (zimska, dolga), bunda, plašč, zimska športna jakna/hlače/kombinezon, druga vredna športna oblačila ipd.

Kako pripraviti prostor

Najprej je potrebno ustrezno pripraviti prostor in razstaviti oblačila, ki ste jih nabrali sami že pred prihodom prvih obiskovalcev (prvi obiskovalci ne smejo naleteti na prazne mize). Predlagamo, da ločite oblačila za moške in oblačila za ženske, v okviru teh dveh skupin pa potem razporedite oblačila po vrednosti. Npr. na enem sklopu miz naj bodo stvari, ki so točkovane z 1 točko (to naj bo tudi vidno že od daleč – večji napis), na drugi mizi z 2 točkama itd. Napisi s točkami bodo obiskovalcem v pomoč, ko bodo izbirali oblačila v okviru njim dodeljenih točk.

Kako poteka dogodek?

Obiskovalci oddajo svoja oblačila prostovoljcem pri sprejemni mizi in počakajo, da jih prostovoljec pregleda in točkuje. Prostovoljec skupno število točk zapiše na vnaprej pripravljen kartonček in ga izroči obiskovalcu. Prinešena oblačila drugi prostovoljec nemudoma odnese na mize ali jih obesi na stojalo. Pri odhodu obiskovalec pri sprejemni mizi izroči kartonček s točkami in oblačila, ki jih je nabral. Prostovoljec preveri ali vrednost izbranih oblačil ustreza dodeljenim točkam. Neporabljenih točk ni možno uveljavljati na naslednjem dogodku.

ORGANIZACIJA DELA

Brez muje se še čevelj iz druge roke ne obuje!

Kaj naredimo s preostankom oblačil po končanem dogodku?

Ob koncu izmenjave bodo ostala neizmenjana oblačila, ker so ušla kontroli ob sprejemu in niso bila dovolj ohranjena ali pač niso bila izmenjana. Razlogi za slednje so različni – ni ustrezala velikost, barva, model itd. Ta oblačila lahko pospravimo in jih ponudimo na naslednji izmenjavi. Priporočamo, da se predhodno dogovorite, kaj boste storili s preostankom oblačil, ki niso več primerna za nošenje ali pa so kroji in materiali izrazito nemodni in je majhna verjetnost, da bi jih kdo vzel.

Takšna ne bodo sprejemali niti pri Rdečem križu ali Karitasu, torej sodijo samo v zabojnike za tekstil. Zato je nujno, da poškodovana oblačila zavrnemo že v fazi sprejemanja – obiskovalec jih vzame nazaj in ne prepušča nam nadaljnje ukvarjanje z njimi. Večje količine tovrstnih oblačil so za nas velik kradljivec časa in energije, pa tudi dodaten strošek.

Imejte pripravljene velike vreče. Priporočamo, da so v dveh različnih barvah – v ene boste dali lepa oblačila, ki so primerna za naslednjo izmenjavo, v druge pa tista, ki so se izmuznili kontroli na sprejemu in se je kasneje izkazalo, da so poškodovana.

KAM Z OBLAČILI

Neuporabna oblačila odpeljemo v najbližji zbirni center za ravnanje z odpadki. Še preden jih zavržete, pa preverite, če bi jih kakšna ustvarjalna duša lahko uporabila in jim dala novo življenje.

NE POZABI

Naše izkušnje za vaš uspeh.

Izmenjava oblačil je dogodek z več dimenzijami – je borba proti pretiranemu potrošništvu, je skrb za okolje, ne smemo pa pozabiti na tisto dimenzijo, ki je mogoče pri vsem še najbolj pomembna – gre za druženje, spoznavanje novih ljudi, torej tkanje novih ali krepitev že obstoječih socialnih mrež.

O nas

Ekologi brez meja smo začeli orati ledino na področju promocije in organizacije izmenjav rabljenih oblačil. Pri tem smo se tudi sami učili in izpopolnjevali sistem do te mere, da lahko danes rečemo, da so z njim zadovoljni tako organizatorji kot obiskovalci. V vseh teh letih se je izmenjalo več ton oblačil, stkali smo lepe medsebojne vezi, za spomin pa so ostale [zanimive fotografije](#) in [video](#).

Omenjeni priročnik je vodilo, napotek, vedno pa so možne tudi spremembe in prilagoditve. Organizator se lahko odloči, da bo količino dovoljenih prinešenih oblačil spremenil ali prilagodil način točkovanja, še posebej takrat, če se bo odločil za organizacijo izmenjave rabljenih oblačil za otroke.

Ekologi brez meja

Trubarjeva 50, 1000 Ljubljana

www.ebm.si

info@ocistimo.si

040 255 433

6 TON

KOLIČINA OBLAČIL

V 7 letih delovanja Tekstilnice smo izmenjali 6 ton oblačil.

4200

ŠTEVILO OBISKOVALCEV

90 izmenjav je obiskalo 4200 obiskovalcev.